

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró I.r., a dr. Markovics Tihamér ügyvéd által képviselt II.r. felpereseknek a dr. Fekete József ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Szombathelyi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.616/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.441/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a II.r. felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.441/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a II.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s :

A felperesek gyermeke segéd munkásként állt az alperes alkalmazásában. 2004. július 6-án a V. alatti építési területen L.S. kőművessel a templom felújítási munkáit végezte. Az alperes és a munkavállalói délelőtt 10 óra körüli időben kezdték meg a templomtorony körbeállványozását. A munka megkezdése előtt a templom feljáró nyílását deszkázással befedték, mely takarásnak teherbíró szilárdsága nem volt. A munka további szakaszában szükségessé vált a padlástérben elhelyezni a csőállvány tartó elemeit is, és az egyenletes teherelosztás biztosítása céljából alátét pallót kellett alkalmazni. Mivel ez nem fért el a lefedést szolgáló, keresztben elhelyezett pallóktól, az alperes utasítására V.G. a lefedést eltávolította, majd levonultak ebédelni.

Ezt követően 13 óra 30 perc körüli időben V.G. a munka továbbfolytatása érdekében felment a padlástérbe, ahol belépett a padlástér feljáró lefedetlen nyílásába, és onnan 3,3 méter magasból a templom linóleummal borított beton aljzatára esett. A sérült még ezen a napon életét vesztette. V.G. halála és az elszenvedett sérülések között ok-okozati összefüggés volt megállapítható.

A felperesek a keresetükben vagyoni és fejenként 3.000.000 - 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Ezen túlmenően az I.r. felperes 15.000 Ft/hó, míg a II.r. felperes 30.000 Ft/hó megfizetését igényelte az alperestől. A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság 1.M.616/2008/16. számú ítéletével kötelezte az alperest különböző vagyoni igények megtérítésére, valamint V.G. II.r. felperesnek nem vagyoni kártérítésként 400.000 forint megtérítésére, kamatával együtt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az alperes maga sem vitatta vétkeességét és kárfelelősségét, amit a büntető bíróság a jogerős ítéletével is megerősített. Erre tekintettel kötelezte az alperest a felperesek

vagyoni kárigényének részbeni teljesítésére. A személyiségi jogsértés, és így a nem vagyoni kártérítés körében a bíróság az I.r. felperes keresetét azért utasította el, mivel az I. Sz. I. által készített szakértői vélemény megállapítása szerint nevezett felperesnél az elvégzett igazságügyi orvosszakértői, pszichiáter és pszichológus szakkonzulensi vizsgálatok alapján olyan pszichés, belgyógyászati, vagy ideggyógyászati megbetegedés, amely a fiuk, V.G. halálesetével kapcsolatba hozható lenne, nem állapítható meg. A munkaügyi bíróság a II.r. felperes vonatkozásában kifejtette, hogy semmi olyan tényszerű, objektív okirattal, orvosi irattal is alátámasztott bizonyíték nincs, amely a II.r. felperesnél a gyermeke halálát megelőzően már depressziót diagnosztizált volna. Ezt követően azonban az volt megállapítható, hogy a II.r. felperes betegsége a fia elvesztésével áll összefüggésben. Erre tekintettel a bíróság a II.r. felperes részére 400.000 forint megfizetését találta indokoltnak. A felperesek által követelt havi járadék összegét nem találta megállapíthatónak. Kifejtette, hogy a sérült jövedelme nem volt olyan magas, amelyből meghatározott támogatást tudott volna adni az egyébként jövedelemmel rendelkező felpereseknek. Az is tény, hogy V.G. mérlegelte, miszerint albérletbe költözne M.K-val.

A II.r. felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.441/2009/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta, és az alperest terhelő, a II.r. felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 700.000 forintra és annak kamatára felemelte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint közeli hozzátartozó tartást pótló kártérítést abban az esetben követelhet, ha a munkavállaló meghalt, és a halála előtt egészben vagy részben eltartotta. A jelen esetben az volt rögzíthető, hogy a II.r. felperes jövedelemmel rendelkező házastársával, szintén kereső nagykorú leányával élt közös háztartásban, részére rokkantsági nyugdíjat folyósítanak. Nem bizonyította azt, hogy V.G. által a szüleinek átadott pénzösszeg célja valóban a tartásukról való gondoskodás lett volna, hiszen nagykorú, keresettel rendelkező személyként nyilvánvalóan hozzá kellett járulnia az ottlakásával kapcsolatban felmerült kiadásokhoz. A II.r. felperes, mind édesanya, a vele közös háztartásban élő ugyan nagykorú, de fiatal, 23 éves fiát vesztette el. Ez a tény már önmagában a nem vagyoni kárigényt megalapozza. Az összegszerűség során a másodfokú bíróság értékelte azt a tényt, hogy a II.r. felperes egészsége is sérült, hiszen a halálesetet követően diagnosztizálták nála a depressziót. Valamennyi bizonyíték mérlegelésével a másodfokú bíróság 700.000 forintban határozta meg a nem vagyoni kártérítés mértékét, amely után az alperes 2004. július 6-ától kamatot is köteles fizetni. A jogerős ítélet ellen a II.r. felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, és az alperest 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés, és havi 15.000 forint járadék megfizetésére kötelezésétkérte. Hivatkozása szerint a férje

jelenleg munkanélküli, egészségi állapotát az orvosszakértői véleményre tekintettel az eljáró bíróságok nem vették figyelembe, így ő semmilyen kártérítésre nem jogosult. Szükség van az igényelt járadékra, mert amennyiben az alperes nem követ el semmilyen munkabiztonsági szabályszegést, úgy a fia nem hal meg, a családja életkörülményeiben nem következik be drasztikus változás, a II.r. felperes továbbra is dolgozhatna, a jövedelme nem csökkent volna, nyilván a család is számíthatna a fia keresményére. A II.r. felperes további hivatkozása szerint a fia elvesztése miatt egészségkárosodást szenvedett, ami miatt 40 %-ban elvesztette a munkaképességét. Ennélfogva munkahelyet nem talál, 53 évesen lakóhelye térségében lehetősége sincs erre. A havi jövedelme 27.000 forint szociális járadék.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult annak helyes indokai alapján.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül [Pp. 275. § (2) bekezdés], ezért kizárólag a II.r. felperes által előterjesztett 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és a havi 15.000 forintos járadék iránti igény volt jelen eljárás tárgyává tehető. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdekét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

A II.r. felperes által igényelt havi 15.000 forintos járadék tekintetében mind az elsőfokú-, mind a másodfokú bíróság helytálló jogi álláspontra helyezkedett. Az elhunyt V.G. alacsony jövedelemmel rendelkezett, aki ennek ellenére - a bizonyítási eljárás alapján megállapíthatóan - a szülei részére átadott bizonyos pénzösszeget a keresetéből. Az azonban nem volt megállapítható, hogy ezzel - az egyébként saját jövedelemmel rendelkező - szülei tartásáról gondoskodott volna. A másodfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy az elhunyt munkabérben részesülő felnőtt személy volt, aki a szülei háztartásában élt, így nyilvánvalóan hozzá kellett járulnia az élelmezési, illetve lakhatási költségekhez. Miután nem nyert igazolást, hogy a rokkantsági nyugdíjjal rendelkező II.r. felperest fia legalább részben eltartotta, a járadék iránti igény megalapozatlanságát a bíróságok jogszabálysértés nélkül állapították meg.

Az MD.II.482. szám alatt közölt határozat szerint a gyermek munkahelyi baleset miatt bekövetkezett halála következtében a szülőnél kialakult egészségkárosodás, illetve életvitel elnehezülés megalapozza a nem vagyoni kártérítés iránti igényt [Mt. 181. § (1) bekezdés, 177. § (2) bekezdés]. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a nem vagyoni kár megtérítésére irányuló kérelem elbírálásakor azt kell értékelni, hogy a sérelem hozzávetőleges ellentételezésére milyen mértékű vagyoni szolgáltatás nyújt körülbelül egyenértékű, másnemű kompenzációt a nehezített életvitelhez képest [BH.1993.127., 37/1992. (VI.1.) AB határozat]. Ennek során a nem vagyoni kártérítés összege meghatározásakor figyelemmel kell lenni a káronszerzés tilalmára, a kellő mértéktartás elvén alapuló bírói gyakorlatra. A mérlegelésnél a sérelem által előállt konkrét, egyedileg megállapítható hátrányoknak és azok súlyának van jelentősége az Mt. 177. §-ának (2) bekezdése helyes értelmezése szerint. A másodfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés mértéke megállapításához helytállóan vette figyelembe az összes körülményt, kiemelten az egészségkárosodás okozta hátrányokat. A gyermek hirtelen, tragikus körülmények közötti halála következményeként a II.r. felperes egészségének romlása bizonyítást nyert, a halálesetet követően diagnosztizálták nála a depresszió tüneteit. A fia elvesztésével sérült a II.r. felperesnek a teljes családban éléshez való joga, amely sérelem nem vagyoni kártérítést vonhat maga után. Ennek összege megállapítása során a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül értékelte a balesetkori ár-, és értékviszonyokat, és az általa megállapított kártérítési összeg megfelelt a jogszabályoknak, valamint az Alkotmánybíróság határozatában kifejtett jogelveknek. A felülmérlegelésre jogszabályi lehetőség nem volt [Pp. 275. § (1) bekezdés].

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A II.r. felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.

Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja, 3. § (3) bekezdése alapján, a 14. §-ban foglaltakra is figyelemmel a felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Budapest, 2010. szeptember 15.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő